

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Основи наукових досліджень»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 201 Агрономія
Освітня програма « Агрономія»
Рік навчання 3, семестр 5
Форма навчання (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

Цюк Олексій Анатолійович
tsyuk@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2703>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу "Основи наукових досліджень" - дати майбутнім спеціалістам сільського виробництва теоретичні та практичні знання по основним методам агрономічних досліджень, вміння самостійної дослідної роботи і статистичної оцінки даних.

Завдання вивчення дисципліни:

- Розкрити завдання і можливості наукової агрономії в сучасних умовах науково-технічного прогресу;
- Освоїти методи наукової агрономії, методики і техніки їх застосування;
- Дати необхідні теоретичні і практичні знання по плануванню експерименту;
- Розкрити технологію проведення польових дослідів в наукових закладах та в умовах виробництва;
- Дати необхідні знання з статистичного аналізу даних спостережень і обліків одно - і багатофакторних польових дослідів дисперсійним, кореляційним, регресивним, коваріаційним, Пірсона, пробіт методами, а також аналізу росту рослин, визначення коефіцієнта спадковості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію розвитку і сучасний стан сільськогосподарської дослідної справи; методи досліджень в агрономічній науці; види дослідів, їх структура, принципи планування; технологія закладання і проведення польового дослідів в наукових закладах та на виробництві; варіаційний ряд та його статистики; види розподілень (варіювань); методи оцінки істотності різниць між варіантами; сутність і методика проведення дисперсійного аналізу; кореляція і регресія; методи прикладного статистичного аналізу Пірсона, пробіт, коефіцієнт спадковості, аналіз росту рослин;

вміти: скласти план польового дослідів, вибрати і підготувати до проведення польового дослідів потрібну ділянку поля; закласти на полі дослід, виконати передбачені планом спостереження в ньому і скласти потрібну поточну документацію та науковий звіт; провести потрібний в конкретній науковій темі статистичний аналіз одержаних в польовому досліді даних: дисперсійний, кореляційний, Пірсона, пробіт, визначення коефіцієнта спадковості чи аналіз росту рослин, використовуючи для виконання статистичного аналізу комп'ютери.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

Навички здійснення безпечної діяльності;

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин;

Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і збереження продукції;

Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії;

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії;

ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття;

ПРН 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов

ПРН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії;

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Методи наукових досліджень з проблем землеробства				
Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Основи наукових досліджень в агрономії»	2/2	Знати історію розвитку і сучасний стан с.-г. дослідної справи; методи досліджень в агрономічній науці; види дослідів, їх структура, принципи планування; техно-логія закладання і проведення польового дослідів; методи оцінки істотності різниць між варіантами; кореляція і регресія.	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	10
Тема 2. Методи наукової агрономії. Класифікація агрономічних дослідів та їх використання	2/2	Вміти скласти план польового дослідів; вибрати і підготувати до проведення польового дослідів потрібну ділянку поля; виконати передбачені планом спостереження в ньому і скласти		10
Тема 3. Планування польового експерименту	2/2			10
Тема 4. Методика проведення дослідів. Техніка закладання та проведення польового дослідів.	2/2			10
Тема 5. Основи прикладної	2/2			10

біометрії в агрономічній дослідній справі		потрібну поточну документацію та науковий звіт; Аналізувати теоретичні і практичні знання по плануванню експерименту. Розуміти , оцінювати, інтерпретувати необхідні знання щодо закладання та проведення польового дослідження.		
Тема 6. Дисперсійний аналіз даних однофакторних експериментів. Дисперсійний аналіз даних багатофакторних дослідів	2/3			10
Тема 7. Кореляція і регресія	3/2	Розрізняти завдання і можливості наукової агрономії в сучасних умовах науково-технічного прогресу. Застосовувати методи наукової агрономії. Використовувати критерій достовірності найменшої істотної різниці, коефіцієнт кореляції.		10
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Основи наукових досліджень в агрономії: Підручник. В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, П.В. Костогриз, В.П. Опришко, За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К»», 2014. 332с.
2. Петрук В.Г., Володарский Е.Т., Мокін В.Б. Основи науково-дослідної роботи. Вінниця: Універсум, 2006. 143 с.
3. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень. Підручник. Київ: Знання, 2005. 309 с.
4. Ушкаренко В.О. та ін. Дисперсійний і кореляційний аналіз польових дослідів. Херсон: Айлант, 2009. 371 с.

Допоміжні

1. Грицаєнко З.М., Грицаєнко А.О., Карпенко В.П., Методи біологічних та агрохімічних досліджень рослин і ґрунтів. Київ: ЗАТ «Нічлава», 2003. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/file/1158614/> Дубовик В.І. Методи і організація досліджень в агрономії
2. <http://nashaucheba.ru>
3. <http://agrotimeteh.com.ua>
4. mirslovarei.com
5. <http://pidruchniki.ws>